

Martin Qvist Magnussen
martinqf@gmail.com

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

1. april 2020

Kære Martin Qvist Magnussen

Tak for dine spørgsmål af 19. december 2019, som du sendte som opfølgning på mødet i Kulturministeriets departement den 17. december 2019.

Nedenfor har vi forsøgt at svare på dine spørgsmål og har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Rigsarkivet.

Jeg skal beklage, at du først modtager svar nu.

Spørgsmål 1.1: Rigsarkivets gennemgang af kosterlisten 2012/2013

Vi har forstået dit spørgsmål sådan, at du er af den opfattelse, at der i den kosterliste, Rigsarkivet sendte til politiet, var stedbestemt 71 % af kosternes placering og ikke 20 %, som Rigsarkivet har oplyst. Du henviser i den forbindelse til et skema, du så vidt vi har forstået, har udarbejdet på grundlag af den oprindelige liste.

Kulturministeriet bemærker, at Rigsarkivet har redegjort for problemstillingen i arkivets redegørelse af 30. oktober 2019, hvoraf følgende fremgår:

"Der blev som nævnt kun gennemgået en mindre del (svarende til ca. 20 %) af de konfiskerede dokumenter. Hvis der manglede flere dokumenter i en sag på grund af tyveri, ville det dokument derfor kunne befinde sig blandt de øvrige 80 % af de konfiskerede dokumenter. Sagt på en anden måde ville en gennemgang af alle de konfiskerede dokumenter potentielt have kunnet udfylde de manglende huller i sagerne, der skyldtes tyveri, og som medarbejderen havde noteret. Men fokus var på dette tidspunkt at hjælpe politiet med at få opbygget anklageskriftet og ikke på, om der eventuelt kunne mangle flere dokumenter end de konfiskerede."

Kulturministeriet har bedt Rigsarkivet om at uddybe yderligere, og arkivet oplyser følgende: *"Rigsarkivets medarbejdere udarbejdede dengang et foreløbigt, fagligt skøn over kosternes oprindelsessted i Rigsarkivet bl.a. på baggrund af opslag i Rigsarkivets elektroniske systemer. Denne vurdering blev noteret i kosterlisten. I forbindelse med den efterfølgende, fysiske tilbagelægning af de mange koster, viste det sig i mange tilfælde, at disse skøn var mangelfulde eller forkerte. Også af den grund var arbejdet med*

tilbagelægningsen af kosterne meget omfattende og forløb over ganske lang tid. Kosterlisten er således ikke en kvalificeret facitliste for kosternes stedbestemmelse, men udtryk for det under omstændighederne bedst mulige faglige skøn. En mindre del af kosterne (ca. 20%) blev udvalgt og stedbestemt med sikkerhed til brug for politiets anklageskrift.”

Vi finder, at Rigsarkivet har redegjort tilstrækkeligt for gennemgang af kosterlisten, herunder at man kun har ønsket at melde den procentdel ud, som man med sikkerhed havde stedbestemt.

Supplerende kan vi oplyse, at der i perioden fra 2015-2018 blev lavet en komplet gennemgang, som har givet et langt bedre billede af omfanget af manglerne.

Spørgsmål 1.2: Vedrørende Rigsarkivets faktisk forkerte oplysninger i 2013

Du spørger, om det ikke havde været mere korrekt i Rigsarkivets redegørelse fra juni 2013 at oplyse Kulturministeriet om, at man ikke havde et overblik endnu.

Kulturministeriet bemærker, at Rigsarkivet har redegjort for, at arkivet i 2013 kom med faktisk forkerte oplysninger om, at alle stjålne arkivalier var returneret. Dette har Rigsarkivet efterfølgende beklaget og berigtiget. Det fremgår af Rigsarkivets redegørelse, at de faktisk forkerte oplysninger om, at alle stjålne arkivalier var blevet tilbageleveret, skete på baggrund af en ikke sikker viden om, at der fortsat var mangler, herunder at Rigsarkivet først blev endeligt klar over dette ved tilbagelægningsen af de af politiet konfiskerede dokumenter i 2014. I bagklogskabens lys, kan man således godt sige, at det havde været mere korrekt, hvis Rigsarkivet havde oplyst om sin usikkerhed om manglernes omfang i redegørelsen fra 2013.

Spørgsmål 1.3: Vedrørende aktindsigt i kosterrapporten

Du stiller følgende spørgsmål: ”Hvorfor var det så vigtigt for vicedirektør Ole Magnus Mølbak Andersen at jeg ikke fik aktindsigt i kosterrapporten, som i den grad har været rygraden i min bog og tv-2 udsendelse samt artiklen i weekendavisen?”.

Kosterlisten var politiets dokument, og du søgte om aktindsigt i listen hos såvel Rigsarkivet og Politiet. For så vidt angår din anmodning om aktindsigt i kosterlisten hos Rigsarkivet traf arkivet den 16. oktober 2013 afgørelse om afslag på din anmodning. Denne afgørelse stadfæstede Kulturministeriet den 4. februar 2014.

Kulturministeriet kan oplyse, at det er almindelig praksis, når der søges aktindsigt i et dokument, som flere myndigheder ligger inde med, at sagsbehandlingen drøftes mellem de pågældende myndigheder. Men hver myndighed træffer en selvstændig afgørelse om anmodning om aktindsigt – i dette tilfælde henholdsvis Rigsarkivet og Politiet.

Spørgsmål 2: Rigsarkivets udtalelser om omfanget af mangler i 2013 og 2014

Du oplyser, at Rigsarkivet i 2017 udtalte over for dig, at alle udtalelserne fra 2013 og 2014 var korrekte, da de blev givet.

Kulturministeriet bemærker, at Rigsarkivet i sine redegørelser har beklaget, at de gav forkerte faktuelle oplysninger i 2013 og i 2014 og oplyste, at arkivet i sidstnævnte tilfælde var vidende om, at oplysningerne ikke var korrekte.

Det er beklageligt, at de faktisk forkerte oplysninger blev gentaget over for dig, og at Rigsarkivet ikke har berigtiget dem over for dig.

Kulturministeriet skal desuden henvise til ministeriets vurdering af Rigsarkivets redegørelse, hvoraf det fremgår, at Kulturministeriet kritiserede Rigsarkivet for at have givet faktisk forkerte oplysninger, og at dette også skete efter 2014 og senest i forbindelse med vicedirektørens udtalelse til Politiken i september 2019.

Rigsarkivet har beklaget de begåede fejl. Samtidig har Rigsarkivet fået en ny rigsarkivar, som har iværksat nye tiltag for at få flere arkivalier tilbage og igangsat udviklingen af Rigsarkivet som professionel forvaltningsmyndighed. Kulturministeriet finder dette tilfredsstillende.

Spørgsmål 3: Rigsarkivets kontakt til Københavns Politi i 2015

Du oplyser, at Rigsarkivet i 2015 havde kontakt til Københavns Politi, at dette endte i en undersøgelse af dig, og at Rigsarkivet ikke vil oplyse dig om, hvem der anmeldte dig.

Rigsarkivet har til Kulturministeriet oplyst, at man ikke bad politiet om at undersøge dig. Kulturministeriet skal bemærke, at ministeriet ikke kan gå ind i politiets håndtering af sagen, men henviser til Justitsministeriet.

Kulturministeriet har modtaget en klage fra dig vedrørende aktindsigt i sagen.. Kulturministeriet stadfæstede den 4. marts 2020 Rigsarkivets afgørelse af 6. november 2019. Ministeriet indskærpede i den forbindelse over for Rigsarkivet, at Rigsarkivet fremadrettet sikrer, at offentlighedslovens regler om notatpligt og journaliseringspligt bliver overholdt. Kulturministeriet opfordrede desuden Rigsarkivet til at kontakte Københavns Politi med henblik på at forsøge at fremfinde de ønskede oplysninger.

Spørgsmål 4: Politisagen ved Syd- og Sønderjyllands Politi

Du oplyser, at Rigsarkivet i 2016 fik standset efterforskningen af en tyv, der igen solgte dokumenter fra Rigsarkivet, og du beder Kulturministeriet vurdere sagen på grundlag af de tilsendte oplysninger

Rigsarkivet har til Kulturministeriet oplyst, at Syd- og Sønderjyllands Politi over for Rigsarkivet har tilkendegivet, at de vurderede, at der ikke var tilstrækkelig dokumentation i det tilgængelige materiale, som kunne forsvare/udløse en ransagningskendelse. Syd- og Sønderjyllands Politi bekræftede dette telefonisk juni 2019.. Rigsarkivet har desuden oplyst, at det efter arkivets opfattelse er forkert, at Ole Magnus Mølbak Andersen ikke skulle have ønsket en ransagning af Kim Dorph Vinthers hjem, og at Rigsarkivet under alle omstændigheder ikke har indflydelse på, om politiet skal foretage ransagning eller ej, da dette beror på en efterforskningsmæssig vurdering.

Du oplyser i din mail, at Sønderjyllands Politi over for dig har oplyst, at Rigsarkivet med sine oplysninger til politiet fjernede mistankegrundlaget, og at politiet derfor ikke kunne ransage.

Kulturministeriet kan ikke vurdere sagen, men henviser til, at der i Rigsarkivets seneste redegørelse blev peget på, at et bedre samarbejde mellem Rigsarkivet og politiet kunne have ført til yderligere konfiskation af stjalne arkivalier.

Spørgsmål 5: Vedrørende konklusion på stikprøveundersøgelsen fra 2014

Du henviser til, at der som konklusion på Rigsarkivets stikprøveundersøgelse fra 2014 blev oplyst, at Rigsarkivet ikke fandt det formålstjenligt at iværksætte en totalgennemgang, men at Rigsarkivet i 2018 oplyser, at det modsatte var tilfældet, nemlig at en totaloptælling var påkrævet.

Kulturministeriet er klar over, at Rigsarkivet i 2014 ikke ønskede en komplet gennemgang, da Rigsarkivet mente, at det ikke var formålstjenligt. Kulturministeriet besluttede imidlertid at bevillige 4,8 mio. kr. til en komplet gennemgang og digitalisering.

Rigsarkivet har oplyst, at det efter stikprøven i 2014 var Rigsarkivets vurdering, at den var repræsentativ for et skøn over manglerne. Det viste sig senere at være en fejlvurdering. Totalgennemgangen gav et mere præcist overblik over manglerne. Det var herefter tydeligt for Rigsarkivet, at totalgennemgangen var en rigtig beslutning.

Spørgsmål 6: Vedrørende metode for mangelgennemgangen fra 2015-2018

Du oplyser, at der i Rigsarkivets optælling fra december 2018 findes en række fejl og misinformationer.

Kulturministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Rigsarkivet, som oplyser følgende:

”Rigsarkivet finder totalgennemgangen metodisk og praktisk tilfredsstillende gennemført, og bemærker at der kan være mangler, som er overset eller ikke har kunnet identificeres som tyveri. På et møde mellem MQM, politiet og Rigsarkivet den 18/9 2019 blev det aftalt, at Martin Q. Magnussen skulle fremsende dokumentation til Rigsarkivet

vedr. yderligere mangler. Rigsarkivet har ikke modtaget yderligere oplysninger eller dokumentation fra Martin Q. Magnussen.”

Kulturministeriet finder ikke grundlag for at kritisere Rigsarkivet for metoden, der blev benyttet ved totalgennemgangen, men ministeriet anerkender også, at der ved en større gennemgang kan ske fejl, og det er vigtigt, at listen løbende opdateres, når der kommer nye oplysninger, eller fejl konstateres.

Alle forslag til en forbedring af listen, så denne kan blive mest retvisende, er velkomne, og Kulturministeriet vil dele dine forslag med Rigsarkivet.

Spørgsmål 7: Vedr. rådgivning fra Kammeradvokaten om overtrædelse af vilkår for arkivadgang

Vi har forstået dit spørgsmål således, at du ønsker Kulturministeriets vurdering af Rigsarkivets håndtering af sagen fra 2017 vedr. overtrædelse af vilkår for arkivadgang, samt hvorfor det ikke fremgik af Rigsarkivets redegørelse, at Rigsarkivet selv fik kritik af Kammeradvokaten.

Kulturministeriet bemærker, at Kammeradvokatens rådgivning af Rigsarkivet ikke er indgået i ministeriets undersøgelse af tyverisagen.

Kulturministeriet kan oplyse, at Kammeradvokaten fungerer som rådgiver i juridiske spørgsmål for en del af statens institutioner, og at ministeriet opfatter det, at Rigsarkivet i denne sag har bedt Kammeradvokaten om at rådgive om, hvorvidt Rigsarkivet havde pligt til at politianmelde en overtrædelse af vilkårene for indsigt i henhold til arkivloven, er et udtryk for, at arkivet tager en overtrædelse af vilkårene alvorligt, og for at man ønsker at behandle den konkrete sag korrekt.

Kammeradvokaten nævner i sin rapport, at Rigsarkivet i et par tilfælde har begået fejl i sin vejledning af dig i forbindelse med vilkårene. Rigsarkivet har skønnet, at dette ikke var nødvendigt at nævne i Rigsarkivets redegørelse til Kulturministeriet.

Kulturministeriet er enig i denne vurdering, da disse oplysninger ikke ville have haft betydning for ministeriets vurdering af sagen.

Spørgsmål 8: Vedrørende placering af ansvar i tyverisagen

Du spørger, om der er en person, der kan stilles til ansvar for fejl begået i Rigsarkivets håndtering af tyverisagen.

Rigsarkivet har beklaget de begåede fejl. Samtidig har Rigsarkivet fået en ny rigsarkivar, som har iværksat nye tiltag for at få flere arkivalier tilbage og igangsat udviklingen af Rigsarkivet som professionel forvaltningsmyndighed. Kulturministeriet finder dette tilfredsstillende. Om sagen skal have interne konsekvenser for medarbejdere på Rigsarkivet vil være op til rigsarkivarens vurdering.

Kulturministeriet har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bente Skovgaard Kristensen'. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Bente Skovgaard Kristensen
Afdelingschef